

บทความเชิงวิชาการ

เรื่อง การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยและพัฒนาการทหารของกระทรวงกลาโหม

“... รัฐบาลมีความตั้งใจที่จะปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” หรือเรียกว่า การก้าวสู่ “ประเทศไทย ๔.๐” นั้นหมายถึง การขับเคลื่อนประเทศด้วย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และการวิจัย และพัฒนา เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน ให้กับประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย...” (คำกล่าวเปิดการประชุมและปาฐกถาพิเศษ ของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เมื่อ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องแกรนด์ไดมอนด์บอลรูม ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จัดโดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ตามที่ รัฐบาลได้มีนโยบายในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของ กองทัพไทยและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตยและผลประโยชน์ ของชาติ สามารถเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ป้องกันประเทศตลอดจนการวิจัยและพัฒนา และการถ่ายทอดเทคโนโลยีองค์ความรู้ เพื่อนำไปสู่ การพึ่งพาตนเองในการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ สามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้นั้น ปัจจุบันกองทัพไทย มีบทบาทในการนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มาใช้ในการพัฒนากองทัพไทยให้เจริญก้าวหน้า มีการวิจัยและพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ใหม่ ที่ใช้ในการป้องกันประเทศ วิจัยปรับปรุงประสิทธิภาพยุทโธปกรณ์ พัฒนาเพื่อการซ่อมบำรุงยุทโธปกรณ์ และอื่น ๆ เพื่อให้การนำผลงานวิจัยและพัฒนาไปสู่ผู้ใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม การเผยแพร่ผลงานวิจัย และพัฒนาที่มีประสิทธิภาพทำได้หลายอย่าง เช่น การเผยแพร่ในรูปแบบเอกสารสิ่งพิมพ์ วารสาร สื่อบัตร แผ่นพับ โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ เอกสารทางวิชาการ จัดประชุมทางวิชาการ จัดประกวดผลงาน วิจัยและพัฒนา จัดประกวดสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม และจัดแสดงนิทรรศการ เป็นต้น ซึ่งนอกจาก จะเป็นการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้กำลังพลของเหล่าทัพได้รับทราบแล้ว ยังเป็นการเผยแพร่ผลงานวิจัย ไปสู่สาธารณชน รวมทั้งแสดงให้เห็นความร่วมมือของกระทรวงกลาโหมที่มีต่อส่วนราชการต่าง ๆ เป็นการเผยแพร่ภาพลักษณ์ของกระทรวงกลาโหม ในการนำความรู้ทางด้านการวิจัยและพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มาประยุกต์ใช้พัฒนากองทัพไทยให้เจริญก้าวหน้า เพื่อนำไปสู่การ พึ่งพาตนเอง เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติสืบไป

ดังตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช ๒๕๖๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒) ข้อ ๒.๒ กล่าวว่า เร่งรัดและจัดทำแนวทางการบูรณาการ การวิจัยพัฒนา และ อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ในการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง บนพื้นฐานความต้องการ ที่แท้จริงตามขีดความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และศักยภาพของเหล่าทัพ รวมถึงการเตรียมการ

เพื่อรองรับพระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. เพื่อมุ่งสู่การผลิตใช้ในราชการ ลดการพึ่งพาจากต่างประเทศและพัฒนาต่อยอด ไปสู่การผลิตในเชิงพาณิชย์ ตลอดจนการพัฒนาพื้นที่สนามบินอุตะเถาให้เป็น ศูนย์กลางเมืองการบินในภาคตะวันออก ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งนโยบาย Thailand 4.0 ซึ่งกำหนดให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายตัวที่ ๑๑ และนโยบายการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของรัฐบาล ให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับศักยภาพของประเทศในภาพรวม (นโยบายเร่งด่วนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช ๒๕๖๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒))

สำหรับแนวทางการปฏิบัติงาน การดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล และคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ของปลัดกระทรวงกลาโหม พลเอกณัฐ อินทรเจริญ ข้อ ๒.๓ กล่าวว่า ดำเนินการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ให้ครบสมบูรณ์ทั้งระบบอย่างเป้นรูปธรรม นำไปสู่การผลิตใช้ในราชการ เพื่อความทันสมัยและการพึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริง รวมทั้งการจำหน่ายในเชิงพาณิชย์ ได้อย่างครบวงจร และการปฏิบัติภารกิจตามความรับผิดชอบของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม ข้อ ๔.๑๗ กล่าวว่า พัฒนาขีดความสามารถบุคลากรในสายงานใหม่มีความเชี่ยวชาญ เฉพาะสาขาตามความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของหน่วย เช่น ดานกฎหมาย ดานไซเบอร์ ดานการวิจัยและพัฒนา และดานการถ่ายภาพนิ่ง/ภาพเคลื่อนไหว เป็นต้น (แนวทางการปฏิบัติงาน ของปลัดกระทรวงกลาโหม พลเอก ณัฐ อินทรเจริญ ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช ๒๕๖๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)) ดังนั้น หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยและพัฒนาการทหารของกระทรวงกลาโหม

หน่วยงานจะประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ได้นั้น จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากบุคลากรภายในองค์กร โดยการทำงานแบบบูรณาการเชื่อมโยงกัน มีการวางแผนในการทำงานที่ดี โดยฝ่ายที่มีข้อมูลทางด้านการวิจัยและพัฒนาหรือผลงาน จะต้องสนับสนุนข้อมูลให้กับหน่วยงานประชาสัมพันธ์หรือฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์ ที่ทำหน้าที่เผยแพร่ผลงานวิจัยหรือนวัตกรรมเหล่านั้นสู่สาธารณชน ควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลงานวิจัยและพัฒนาของนักวิจัยให้ครอบคลุมทุกสื่อ เนื่องจากผลการวิจัยมีความหลากหลาย ทั้งนี้ ต้องศึกษาข้อมูลผลการวิจัย กลุ่มเป้าหมาย และช่องทางการสื่อสารเพื่อความเหมาะสม และความคุ้มค่าของการประชาสัมพันธ์ ควรมีหน่วยรับผิดชอบการประชาสัมพันธ์โดยตรง ซึ่งจะช่วยให้มีการประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยและพัฒนามากขึ้น เพื่อกลุ่มเป้าหมายจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง จึงจำเป็นต้องใช้การประชาสัมพันธ์ เข้ามาช่วยในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และความเคลื่อนไหว ตลอดจนความก้าวหน้าด้านการวิจัยและนวัตกรรมไปยังกลุ่มเป้าหมายและผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน (วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี คณะนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต กลุ่มวิชาประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา ๒๕๕๕)

กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม เป็นหน่วยขึ้นตรงของสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาทางทหาร การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การติดตามเทคโนโลยี การถ่ายทอดองค์ความรู้และสร้างความตระหนัก การพัฒนาเครือข่ายด้านการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การมาตรฐานทางทหาร การบริหารจัดการระบบงาน รวมทั้งการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอื่น อันจำเป็นเพื่อการป้องกันประเทศเป็นส่วนรวมของกระทรวงกลาโหม (หนังสือรายงานประจำปี กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม ประจำปี ๒๕๖๑) ซึ่งการถ่ายทอดองค์ความรู้และสร้างความตระหนัก เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาทางทหารของกระทรวงกลาโหม กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม โดย กองส่งเสริมการพัฒนาศาสตร์และเทคโนโลยี มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ การส่งเสริมให้มีการนำ ผลงานวิจัยไปสู่การใช้งาน หรือการจัดทำ หรือเชิงพาณิชย์ การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีป้องกันประเทศ สามารถดำเนินการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ได้หลายรูปแบบ เช่น การจัด ประกวดสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรม การจัดแสดงนิทรรศการ โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ สตรีปเจอร์ แผ่นพับ และวารสารเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น

การจัดแสดงนิทรรศการ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ (พยุหศักดิ์ ประจุกสิลป์, ๒๕๓๕ , หน้า ๑) หมายถึง การแสดงการให้การศึกษาอย่างหนึ่ง ด้วยการแสดงงานให้ชม อาจมีผู้บรรยายให้ฟัง หรือไม่ต้องมีก็ได้ การแสดงอาจแสดงในอาคารหรือนอกอาคารก็ได้ ซึ่งประกอบด้วย ของจริง สิ่งของ ภาพถ่าย และแผนภูมิ สิ่งของต่าง ๆ ที่จะนำออกมาแสดง ในการจัดเตรียมจะต้องจัดอย่างมีระเบียบ เรียบร้อย ดูง่ายและคำนึงถึงความชัดเจน รวมทั้งก่อให้เกิดความรู้ ช่วยให้ผู้ชมเข้าใจข้อมูลโดยใช้ข้อความ สั้น ๆ อธิบาย การจัดแสดงนิทรรศการ (แบบคำขอกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการ ทหาร) มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิจัยและพัฒนาการทหารของกองทัพไทยให้เป็นที่รู้จัก และเห็นถึงขีดความสามารถของกองทัพไทย

๒. เพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือและประโยชน์ร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานและบุคคล ที่เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งฝ่ายทหารพลเรือนและเอกชน

๓. เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณและผลงานของนักวิจัยในกองทัพ สำหรับเป็นตัวอย่างที่ดีให้ บุคลากรในกองทัพพลเรือนเอกชนและบุคคลทั่วไปทราบ

ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม ได้จัดแสดงนิทรรศการ การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ผลงานวิจัยและพัฒนาการทหารของกระทรวงกลาโหม โดยการรวบรวม ข้อมูลผลงานวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีป้องกันประเทศ ประเภทดีเด่น ของกระทรวงกลาโหม และผลงานวิจัยและพัฒนาทางทหารที่นำไปใช้แก้ปัญหา ๓ จังหวัดชายแดนใต้ หรือใช้งานแล้วอย่างเป็นรูปธรรม มาจัดแสดงนิทรรศการโดยมีการนำเสนอในรูปแบบการใช้ต้นแบบ ผลงานวิจัยและพัฒนาทางทหาร แบบจำลอง (โมเดล) รูปภาพโปสเตอร์ แผ่นพับ วีดิทัศน์ประกอบการ สาธิต และมีเจ้าหน้าที่บรรยายให้ผู้เข้าชมนิทรรศการทราบข้อมูลตลอดการจัดงาน เช่น งานดีเฟนส์และ ซีคิวริตี้ (Defense & Security) วันนิทรรศการวิชาการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (CRMA Exhibition) งานวันนักประดิษฐ์ (Thailand Inventors' Day) มหกรรมงานวิจัยแห่งชาติ (Thailand Research Expo)

งานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Science and Technology Fair) และการสาธิตและทดลองเทคโนโลยีทางทหาร (Crimson Viper) เป็นต้น ภาพการจัดแสดงนิทรรศการผลงานวิจัยและพัฒนาการทหารของกระทรวงกลาโหม ดังนี้

วันนิทรรศการวิชาการ รร.จปร. ๒๕๖๐ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ พ.ย.๖๐ ณ รร.จปร. อ.เมือง จว.นครนายก มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัยและการสร้างความร่วมมือของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทั้งใน และ นอก กท. โดยขอพระราชทานพระราชนุญาตกราบบังคมทูลเชิญ พล.อ.หญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จ ฯ ทรงเป็นประธานพิธีเปิดงาน และพระราชทานของที่ระลึก เมื่อ ๑๕ พ.ย.๖๐ ซึ่งมีผลงานวิจัยเข้าร่วมจัดนิทรรศการ จำนวน ๔ ผลงาน

งานดีเฟนส์และซีคิวริตี้ ๒๐๑๗ (Defense & Security 2017) ระหว่างวันที่ ๖ - ๙ พ.ย.๖๐ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จว.นนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าชมได้ทราบขีดความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยการพัฒนาและการผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ขึ้นใช้เองในปัจจุบัน โดยมี พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รอง นรม. และ รมว.กท. เป็นประธานในพิธีเปิด ซึ่งมีผลงานวิจัยเข้าร่วมจัดนิทรรศการจำนวน ๓๘ ผลงาน (สป. ๑๒ ผลงาน, ทบ. ๗ ผลงาน, ทร. ๙ ผลงาน, ทอ. ๕ ผลงาน และ สทป. ๕ ผลงาน)

งานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๖ ส.ค.๖๑ ณ อาคารนิทรรศการ Hall 2 - 8 ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี จว.นนทบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อเทิดพระเกียรติพระมหากษัตริย์ไทยผู้ทรงเป็น “พระบิดาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย” เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยและพัฒนาความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งในประเทศและนานาชาติ เพื่อกระตุ้นความสนใจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของคนไทย และเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และอาชีพด้านวิทยาศาสตร์ แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป โดยมี พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นรม. เป็นประธานในพิธีเปิดงาน เมื่อ ๑๗ ส.ค.๖๑ ซึ่งมีผลงานวิจัยเข้าร่วมจัดนิทรรศการ จำนวน ๑๗ ผลงาน และกิจกรรมภายในพื้นที่ของกระทรวงกลาโหม จำนวน ๑๒ กิจกรรม

การให้ความสำคัญในการดำเนินงานเรื่อง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม ความคิดสร้างสรรค์ และการวิจัยและพัฒนา เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย ตามนโยบายของนายกรัฐมนตรี นั้น เป็นภารกิจที่หน่วยงานต้องยึดถือปฏิบัติตาม การดำเนินการวิจัยและพัฒนาของกระทรวงกลาโหม ควรให้ความสำคัญโดยมีการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ไปสู่กลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายการวิจัยกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งยังเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนา งานวิจัยของกองทัพให้เจริญก้าวหน้าไปสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ผลงานวิจัยและพัฒนาที่ดำเนินการเสร็จแล้วจะไม่เก็บขึ้นหิ้งอีก แต่จะนำไปขยายผลสู่การใช้ประโยชน์ของกองทัพ และประชาชนให้มากที่สุด โดยเฉพาะผลักดันผลงานวิจัยและพัฒนาไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรม ส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง และเพิ่มศักยภาพของกองทัพไทยต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

๑. นโยบายเร่งด่วนของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช ๒๕๖๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)
แหล่งที่มา <http://dstd.mod.go.th/file/นโยบายรวม61.aspx>
๒. แนวทางการปฏิบัติงาน ของปลัดกระทรวงกลาโหม พลเอก ฉัตร อินทรเจริญ ประจำปีงบประมาณ พุทธศักราช ๒๕๖๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)
แหล่งที่มา <http://dstd.mod.go.th/file/นโยบายปลด61.aspx>
๓. วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี คณะนิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต กลุ่มวิชาประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา ๒๕๕๕.ชลบุรี
แหล่งที่มา http://www.east.spu.ac.thjournalbooksearchupload1421-021_public.pdf
๔. หนังสือรายงานประจำปี กรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกลาโหม ประจำปี ๒๕๖๑.กรุงเทพมหานคร
๕. พยงค์ศักดิ์ ประจุกศิลป์.(๒๕๓๕).แนวความคิดในการจัดแสดงนิทรรศการ
แหล่งที่มา http://www.elfhs.ssru.ac.th/siriman_wa/pluginfile.php/148/block_html/content/แนวความคิดในการจัดแสดงนิทรรศการ.pdf
๖. แบบคำขอกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการทหาร วท.กท..กรุงเทพมหานคร